

ΠΕΙΘΩ

JANE AUSTEN

ΠΕΙΘΩ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Πειθώ**
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: Persuasion
Από τις εκδόσεις Vintage, Λονδίνο 2008
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Jane Austen
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Αργυρώ Μαντόγλου
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ειρήνη Χριστοπούλου
ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ελένη Σταυροπούλου

© Εικονογράφησης εξωφύλλου: Malika Favre
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2023

Πρώτη έκδοση: Ιούλιος 2023

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-5087-2
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-4913-5

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.	PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
<i>Από το 1979</i>	<i>Publishers since 1979</i>
Έδρα:	Head Office:
Τατοΐου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800	Tel.: 2102804800

e-mail: info@psychogios.gr
psychogios.gr

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2023

JANE AUSTEN

ΠΕΙΘΩ

Μετάφραση: Αργυρώ Μαντόγλου

ΤΟΜΟΣ Α'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Οσερ Γουόλτερ Έλιοτ του Κέλιντς Χολ, στο Σόμερσετσιρ, το μόνο βιβλίο που έπιανε στα χέρια του για προσωπική ευχαρίστηση ήταν ο τόμος όπου καταγράφονταν τα ονόματα των Βαρονέτων. Σ' αυτόν έβρισκε απασχόληση στην ανία, παρηγοριά σε μια δύσκολη στιγμή· στις σελίδες του ο νους του πλημμύριζε από δέος και σεβασμό, καθώς στοχαζόταν τα ελάχιστα που είχαν απομείνει από τα παλιά αυτά προνόμια. Όλες οι έγνοιες από τις υποθέσεις του οίκου του μεταβάλλονταν αβίαστα σε οίκτο και περιφρόνηση, καθώς ξεφύλλιζε τη σχεδόν ατελείωτη λίστα του προηγούμενου αιώνα. Κι όταν, εντέλει, κάποιες σελίδες δεν τον τραβούσαν τόσο, μπορούσε πάντα να διαβάσει τη δική του ιστορία με αμείωτο ενδιαφέρον. Αυτή ήταν η σελίδα στην οποία πάντα άνοιγε ο αγαπημένος του τόμος:

«ΟΙ ΕΛΙΟΤ ΤΟΥ ΚΕΛΙΝΤΣ ΧΟΛ

Ο Γουόλτερ Έλιοτ, γεννηθείς την 1η Μαρτίου 1760, ενυμφεύθη, τη 15η Ιουλίου 1784, την Ελίζαμπεθ, θυγατέρα του αξιότιμου Τζέιμς Στίβενσον, του Σάουθ Παρκ, στην κομητεία του Γκλόστερ, με την οποία (απεβίωσε το 1800) απέκτησε την Ελίζαμπεθ, γεννηθείσα την 1η Ιουνίου 1785· την Ανν, γεννηθείσα την 9η Αυγούστου 1787· έναν θνησιγενή υιό, γεννηθέντα την 5η Νοεμβρίου 1789, και τη Μαίρη, γεννηθείσα την 20ή Νοεμβρίου 1791».

Αυτή επακριβώς ήταν η παράγραφος του τυπογράφου, αλλά

ο σερ Γουόλτερ την είχε εμπλουτίσει προσθέτοντας, για δική του πληροφόρηση αλλά και της οικογένειάς του, τις εξής λέξεις μετά τη γέννηση της Μαίρης: «υπανδρεύθη, τη 16η Δεκεμβρίου 1810, τον Τσαρλς, υιό και κληρονόμο του αξιότιμου Τσαρλς Μάσγκροουβ του Άπερκρος, στην κομητεία του Σόμερσετ». Είχε προσθέσει επίσης την ακριβή ημερομηνία που είχε χάσει τη σύζυγό του.

Έπειτα ακολουθούσε η εξιστόρηση της ανόδου της παλιάς και αξιοσέβαστης οικογένειάς τους με τον γνωστό τρόπο. Αρχικά είχαν εγκατασταθεί στο Τσέσιρ και όπως αναφερόταν στο έργο του ιστορικού Ντάγκντεϊλ*: Οι πρόγονοί του, μαζί με κάθε Μαίρη και Ελίζαμπεθ που είχαν νυμφευθεί, είχαν υπηρετήσει ως Υψηλοί Σερρίφηδες του Στέμματος, εκπροσωπώντας έναν δήμο σε τρία διαδοχικά Κοινοβούλια, και είχαν επιδείξει αφοσίωση, λαμβάνοντας το αξίωμα του βαρονέτου, κατά το πρώτο έτος της βασιλείας του Καρόλου Β΄. Η ιστορία τους απλωνόταν σε δυο ωραία δωδεκασέλιδα και κατέληγε με τον θυρεό και το έμβλημα: «Κύρια έδρα Κέλιντς Χολ, κομητεία του Σόμερσετ» και στο τέλος με τον γραφικό χαρακτήρα του σερ Γουόλτερ:

«Πιθανός κληρονόμος, ο αξιότιμος Γουίλιαμ Γουόλτερ Έλιοτ, δισέγγονος του σερ Γουόλτερ Β΄».

Η ματαιοδοξία ήταν το άλφα και το ωμέγα του χαρακτήρα του σερ Γουόλτερ Έλιοτ. Ματαιοδοξία εξαιτίας της εμφάνισης και της θέσης του. Υπήρξε εξαιρετικά ωραίος στα νιάτα του και στα πενήντα τέσσερά του εξακολουθούσε να είναι ένας καλοβαλμένος άντρας. Ελάχιστες ήταν οι γυναίκες που θα ασχολούνταν με την εμφάνισή τους όπως αυτός, και ούτε βαλές νεοχρισμένου λόρδου μπορούσε να τον ξεπεράσει σε περηφάνια για την κοινωνική του θέση. Θεωρούσε το δώρο της ομορφιάς κατώτερο μόνο

* Sir William Dugdale (1605-1686): αρχηγός του Τάγματος των Ιπποτών, ιστορικός και συγγραφέας. (Σ.τ.Μ.)

από το δώρο της βαρονίας· και ο σερ Γουόλτερ Έλιοτ, ο οποίος συνδύαζε και τα δυο αυτά δώρα, έχαιρε τον αμέριστο σεβασμό και την αφοσίωση του εαυτού του.

Η ωραία εμφάνισή του και ο τίτλος εύλογα είχαν συμβολή στον γάμο του: εξαιτίας τους του έπρεπε μια σύζυγος ανώτερη σε χαρακτήρα απ' ό,τι άξιζε στον δικό του. Η λαίδη Έλιοτ υπήρξε εξαιρετική γυναίκα, λογική και αγαπητή, της οποίας η κρίση και η διαγωγή, αν μπορούσε να της συγχωρεθεί το ξεμυάλισμα της νεότητάς της που την είχε καταστήσει λαίδη Έλιοτ, δε χρειάστηκε ποτέ στη συνέχεια να κριθούν με επιείκεια. Αντιμετώπιζε με χιούμορ, απάλυνε ή απέκρυπτε τα ελαττώματα του συζύγου της και φρόντιζε να στηρίζει την ευποληψία του για δεκαεπτά ολόκληρα χρόνια. Και παρότι η ίδια μπορεί να μην ήταν το ευτυχέστερο πλάσμα του κόσμου, είχε βρει ωστόσο αρκετά κίνητρα στα καθήκοντά της, στους φίλους και στα παιδιά της, προκειμένου να κρατηθεί στη ζωή και να μην της είναι καθόλου αδιάφορο να την αποχωριστεί οριστικά. Τρία κορίτσια, τα δύο μεγαλύτερα δεκάεξι και δεκατεσσάρων χρονών, είναι βαριά κληρονομιά για να αφήσει μια μητέρα, μάλλον ένα μεγάλο βάρος για να το εμπιστευτεί στην εξουσία και στην καθοδήγηση ενός υπερφίαλου, ανόητου πατέρα. Ωστόσο, η λαίδη Έλιοτ είχε μια στενή φίλη, μια λογική και άξια γυναίκα, η οποία, λόγω της δυνατής φιλίας που τις συνέδεε, ήρθε να μείνει κοντά της, στο Κέλιντς. Η λαίδη Έλιοτ βασιζόταν κυρίως στη δική της βοήθεια και την τήρηση των αρχών και των συμβουλών που με αγώνα είχε μεταδώσει στις κόρες της.

Αυτή η φίλη και ο σερ Γουόλτερ δεν παντρεύτηκαν, παρά τις προσδοκίες που μπορεί να καλλιεργούσαν οι γνωστοί τους. Δεκατρία χρόνια πέρασαν από τον θάνατο της λαίδης Έλιοτ και εξακολουθούσαν να είναι γείτονες και στενοί φίλοι. Ο ένας παρέμεινε χήρος και η άλλη χήρα.

Για το γεγονός ότι η λαίδη Ράσελ, ώριμη σε ηλικία και χαρακτήρ-

ρα και ιδιαίτερα ευκατάστατη, δε σκέφτηκε ποτέ να ξαναπαντρευτεί, δε χρειάζεται να απολογηθεί στο κοινό, που έχει συνήθως την τάση να δυσανεστέεται παράλογα όταν μια γυναίκα κάνει δεύτερο γάμο παρά όταν δεν κάνει. Όμως η παρατεταμένη χηρεία του σερ Γουόλτερ απαιτεί εξήγηση. Όπως έγινε γνωστό λοιπόν ο σερ Γουόλτερ, όντας καλός πατέρας (έχοντας βιώσει πρώτα μια-δυο κρυφές απογοητεύσεις έπειτα από κάποιες εντελώς παράλογες κινήσεις) ήταν περήφανος που παρέμεινε μόνος για χάρη των αγαπημένων του θυγατέρων. Για τη μια του κόρη, τη μεγαλύτερη, θα μπορούσε να θυσιάσει τα πάντα, αν και δεν υπήρξε κάποιος σοβαρός πειρασμός για να κάνει κάτι τέτοιο. Η Ελιζαμπεθ, στα δεκάξι της, είχε καταφέρει να διαδεχτεί κατά το δυνατόν τη μητέρα της σε όλα τα καθήκοντα και στα δικαιώματα. Καθώς ήταν πολύ όμορφη και έμοιαζε πολύ στον πατέρα της, ασκούσε μεγάλη επιρροή επάνω του και τα πήγαιναν πολύ καλά μεταξύ τους. Τα άλλα δυο παιδιά του είχαν πολύ λιγότερη σημασία. Η Μαίρη απέκτησε μια επίπλαστη αξία όταν έγινε κυρία Τσαρλς Μάσγκροουθ. Η Ανν όμως, με το εκλεπτυσμένο πνεύμα και τη γλυκύτητα του χαρακτήρα, που κανονικά θα έπρεπε να βρισκόταν ψηλά στην εκτίμηση οποιουδήποτε λογικού ανθρώπου, ήταν ασήμαντη για τον πατέρα και την αδελφή της: ο λόγος της δεν είχε καμία βαρύτητα, και πάντα υποχωρούσε στις ανάγκες των άλλων – έτσι ήταν η Ανν.

Για τη λαίδη Ράσελ, ωστόσο, η Ανν ήταν η πιο αγαπημένη και αξιολάτρευτη βαφτισιμιά, η αδυναμία της, η φίλη της. Η λαίδη Ράσελ τις αγαπούσε όλες, αλλά μόνο μέσω της Ανν ένιωθε ότι η μητέρα της ξαναζωντάνευε.

Πριν από μερικά χρόνια, η Ανν Έλιοτ ήταν ένα πολύ όμορφο κορίτσι, αλλά η άνθησή της χάθηκε πρόωρα. Ακόμα και την περίοδο της ακμής της, όμως, ο πατέρας της ελάχιστα έβρισκε να θαυμάσει σε εκείνη (τόσο διαφορετικά ήταν τα δικά της λεπτά χαρακτηριστικά και τα τρυφερά μαύρα μάτια της από τα δικά

του). Τώρα πια που είχε αδυνατίσει και μαραθεί και τα μάτια της ήταν κενά, δεν υπήρχε απολύτως τίποτα που να προκαλεί το ενδιαφέρον του. Ποτέ δεν έτρεφε μεγάλες ελπίδες, πλέον όμως καμιά, ότι κάποτε θα διάβαζε το όνομά της σε κάποια σελίδα του αγαπημένου του τόμου. Τις ελπίδες του για κάποιες ισάξιες συγγενείες τις είχε εναποθέσει στην Ελίζαμπεθ, καθώς η Μαίρη είχε συγγενέψει με μια παλιά αξιοσέβαστη οικογένεια της περιοχής με μεγάλη περιουσία και είχε προφανώς προσφέρει όλους τους τίτλους, χωρίς να λάβει κανέναν. Αλλά η Ελίζαμπεθ μια μέρα των ημερών θα έκανε έναν καλό γάμο.

Συμβαίνει μερικές φορές μια γυναίκα να είναι ωραιότερη στα είκοσι εννιά της απ' ό,τι ήταν δέκα χρόνια πριν και σε γενικές γραμμές, αν δεν έχει επηρεαστεί από προβλήματα υγείας ή στενοχώριες, είναι μια περίοδος της ζωής της που δεν έχουν ακόμα χαθεί η χάρη και η γοητεία της. Και αυτή ακριβώς ήταν και η περίπτωση της Ελίζαμπεθ· παρέμενε η ίδια όμορφη δεσποινίς Έλιοτ που ήταν πριν από δεκατρία χρόνια. Συνεπώς ο σερ Γουόλτερ μπορούσε να δικαιολογηθεί που λησμονούσε την ηλικία της ή να θεωρηθεί ελαφρώς μόνο ανόητος που πίστευε τον εαυτό του και την Ελίζαμπεθ θαλερούς όσο ποτέ άλλοτε σε σχέση με τον μαρασμό όλων των άλλων. Καθώς έβλεπε, φυσικά, πόσο είχαν γεράσει όλοι οι υπόλοιποι συγγενείς και γνωστοί. Η Ανν καταβεβλημένη, η Μαίρη τραχιά, κάθε πρόσωπο στη γειτονιά ασχήμαινε, η δε ταχύτατη αύξηση των ρυτίδων γύρω από τα μάτια της λαίδης Ράσελ ήταν κάτι που τον έθλιβε εδώ και καιρό.

Η Ελίζαμπεθ, σε προσωπικό επίπεδο, δεν ήταν ικανοποιημένη όσο ο πατέρας της. Υπήρξε η οικοδέσποινα του Κέλιντς Χολ εδώ και δεκατρία χρόνια, διευθύνοντας και διοικώντας με τέτοια αυτοπεποίθηση και αποφασιστικότητα, που ποτέ κανείς δε θα σκεφτόταν ότι ήταν νεότερη από την ηλικία της. Επί δεκατρία χρόνια εκτελούσε τα καθήκοντά της και επέβαλλε τους κανονισμούς

στο νοικοκυριό του σπιτιού. Πρώτη αυτή επιβιβαζόταν στην άμαξα και αυτή πάντα ακολουθούσε τη λαίδη Ράσελ κατά τις εξόδους από τα σαλόνια και τις τραπεζαρίες της κομητείας. Δεκατρείς διαδοχικοί παγωμένοι χειμώνες την είχαν δει να ανοίγει κάθε σημαντικό χορό που πραγματοποιούνταν σε αυτή την αραιοκατοικημένη περιοχή, και δεκατρείς φορές η άνοιξη πρόβαλε τα άνθη της, καθώς εκείνη πήγαινε με τον πατέρα της στο Λονδίνο για μερικές εβδομάδες διασκέδασης στην καλή κοινωνία. Διατηρούσε τις αναμνήσεις της απ' όλα αυτά, εντούτοις είχε την επίγνωση ότι ήταν είκοσι εννέα χρόνων, γεγονός που της δημιουργούσε κάποια θλίψη και κάποιες ανησυχίες. Ήταν πλήρως ικανοποιημένη με την εμφάνισή της που δεν είχε αλλάξει καθόλου, αλλά ένιωθε να πλησιάζουν τα επικίνδυνα χρόνια και θα ανακουφιζόταν αν τη διαβεβαίωναν ότι στα επόμενα ένα-δυο χρόνια θα δεχόταν την πρόταση κάποιου βαρόνου. Ίσως τότε να ξανάπιανε στα χέρια της το βιβλίο των βιβλίων με την ίδια χαρά που το έπιανε στην πρώτη της νιότη. Τώρα, όμως, δεν της άρεσε καθόλου να το κοιτάζει. Το να βλέπει συνεχώς την ημερομηνία της γέννησής της και να μη βλέπει άλλον γάμο εκτός από εκείνον μιας νεότερης αδελφής έκανε το βιβλίο ανυπόφορο. Και πολλές φορές, όταν ο πατέρας της το ξεχνούσε ανοιχτό στο τραπέζι κοντά στη θέση της, έτρεχε να το κλείσει, αποστρέφοντας τα μάτια της και σπρώχνοντάς το παραπέρα.

Επιπλέον, είχε δοκιμάσει μιαν απογοήτευση, την οποία το συγκεκριμένο βιβλίο και κυρίως το ιστορικό της οικογένειάς της την ανάγκαζε να τη θυμάται. Ο πιθανός κληρονόμος, ο ίδιος ο αξιότιμος Γουίλιαμ Γουόλτερ Έλιοτ, τα δικαιώματα του οποίου με τόση γενναιοδωρία υποστήριζε ο πατέρας της, την είχε απογοητεύσει.

Ήταν ακόμα μικρό κορίτσι όταν πληροφορήθηκε ότι ο μελλοντικός βαρονέτος θα ήταν ο κύριος Έλιοτ, εφόσον η ίδια δεν είχε αδελφό, και έβαλε στόχο να τον παντρευτεί. Τον ίδιο στόχο εί-

χε και ο πατέρας της. Δεν τον είχαν γνωρίσει μικρό, αλλά αμέσως μετά τον θάνατο της λαίδης Έλιοτ, ο σερ Γουόλτερ επεδίωξε να τον συναντήσει. Και παρόλο που οι πρωτοβουλίες του δεν έγιναν δεκτές με ενθουσιασμό, εκείνος συνέχισε τις προσπάθειές του, δικαιολογώντας τη στάση του ως απόρροια της αναμενόμενης συστολής της νιότης. Τέλος, σε μια από τις εαρινές επισκέψεις τους στο Λονδίνο, όταν η Ελίζαμπεθ ήταν ακόμα στην πρώτη της νιότη, ο κύριος Έλιοτ υποχρεώθηκε να τους γνωρίσει.

Εκείνη την εποχή ήταν κι αυτός νεαρός και είχε μόλις αρχίσει τις νομικές του σπουδές. Η Ελίζαμπεθ τον βρήκε πολύ συμπαθητικό και ευχάριστο και τα σχέδιά της γι' αυτόν επιβεβαιώθηκαν. Τον προσκάλεσαν στο Κέλιντς Χολ, μιλούσαν γι' αυτόν και τον περίμεναν για το υπόλοιπο εκείνης της χρονιάς, αλλά εκείνος δεν εμφανίστηκε ποτέ. Την επόμενη άνοιξη τον συνάντησαν πάλι στο Λονδίνο, τον βρήκαν εξίσου συμπαθητικό, τον ενθάρρυναν, τον προσκάλεσαν ξανά, αλλά πάλι δεν εμφανίστηκε. Κι ύστερα έμαθαν ότι παντρεύτηκε. Αντί να στρέψει την τύχη του προς την κατεύθυνση που περίμενε τον κληρονόμο του οίκου των Έλιοτ, εκείνος προτίμησε να εξαγοράσει την ανεξαρτησία του παίρνοντας μια πλούσια γυναίκα ταπεινής καταγωγής.

Ο σερ Γουόλτερ ένιωσε προσβεβλημένος. Καθώς ήταν η κεφαλή του οίκου, θεωρούσε ότι έπρεπε να τον έχουν συμβουλευτεί, ειδικά όταν είχε προσκαλέσει τον νεαρό δημόσια. «Καθώς οπωσδήποτε είχαμε θεαθεί μαζί, μια φορά στου Τάτερσαλ και δυο φορές στον χώρο αναμονής της Βουλής των Κοινοτήτων», παρατήρησε. Η αποδοκιμασία του εκφράστηκε, αλλά χωρίς να ληφθεί ιδιαίτερα υπόψη. Ο κύριος Έλιοτ δεν προσπάθησε καν να απολογηθεί και αδιαφόρησε εντελώς που έπαψε να τραβά την προσοχή της οικογένειας, καθώς ο σερ Γουόλτερ τον έκρινε άναξιο γι' αυτήν. Κάθε σχέση μεταξύ τους διακόπηκε.

Αυτή η τόσο δυσάρεστη ιστορία με τον κύριο Έλιοτ εξακο-

λουθούσε έπειτα από τόσα χρόνια να προκαλεί οργή στην Ελίζαμπεθ, καθώς της άρεσε γι' αυτό που ήταν, αλλά ακόμα περισσότερο επειδή ήταν ο κληρονόμος του πατέρα της. Επιπλέον, η οικογενειακή υπερηφάνεια έβλεπε στο πρόσωπό του τον κατάλληλο γαμπρό για τη μεγαλύτερη κόρη του σερ Γουόλτερ Έλιοτ. Δεν υπήρχε άλλος βαρονέτος που εκείνη θα αναγνώριζε απόλυτα ισάξιά της. Ωστόσο, η άθλια συμπεριφορά τού εν λόγω της καθιστούσε αδύνατον να διανοηθεί ότι άξιζε να ασχοληθεί ξανά μαζί του, παρότι στον παρόντα χρόνο (καλοκαίρι του 1814) εκείνος φορούσε πένθος για τη σύζυγό του. Η ατίμωση του πρώτου γάμου θα μπορούσε ίσως να παραβλεφθεί, αφού δεν είχε λόγο να πιστεύει ότι υπήρχαν απόγονοι, αν δεν είχε κάνει και άλλα ακόμα χειρότερα. Όμως, όπως είχαν πληροφορηθεί από διάφορους καλοθελητές, αυτός ο κύριος είχε εκφραστεί άκρως προσβλητικά για όλη την οικογένεια, με ασέβεια και περιφρόνηση για το ίδιο του το αίμα και τους τίτλους που επρόκειτο να γίνουν δικοί του. Αυτό ήταν ασυγχώρητο.

Αυτά ήταν τα αισθήματα και οι σκέψεις της Ελίζαμπεθ Έλιοτ· αυτές ήταν οι έγνοιες που τάραζαν και οι αναστατώσεις που ποίκιλλαν τη μονοτονία και τη φινέτσα, την ευημερία και την σημαντικότητα του σκηνικού της ζωής της. Αυτά προσέδιδαν κάποιο ενδιαφέρον σε μια παρατεταμένη και χωρίς διακυμάνσεις παραμονή στον περιορισμένο κύκλο της επαρχίας, αυτά γέμιζαν τα κενά όταν δεν υπήρχαν ωφέλιμες ενασχολήσεις εκτός σπιτιού, ούτε ικανότητες ή επιτεύγματα εντός σπιτιού.

Αλλά τώρα ακόμα ένα ζήτημα, μια καινούργια έγνοια είχε προστεθεί σ' αυτά. Ο πατέρας της είχε αρχίσει να πιέζεται από την έλλειψη χρημάτων. Ήξερε καλά ότι όταν κρατούσε στα χέρια του τον τόμο με τους *Βαρονέτους*, απλώς πάσχιζε να βγάλει από τη σκέψη του τους υπέρογκους λογαριασμούς των προμηθευτών του και τα ενοχλητικά υπονοούμενα του κυρίου Σέπερντ, του δια-

χειριστή του. Το υποστατικό Κέλιντς είχε ικανοποιητική απόδοση, όχι όμως αντίστοιχη με την αντίληψη του σερ Γουόλτερ για την ευμάρεια την οποία όφειλε να προσφέρει στον ιδιοκτήτη του. Όσο ζούσε η λαίδη Έλιοτ υπήρχε μέθοδος, μετριοπάθεια και οικονομία, που τον κρατούσαν εντός των ορίων του εισοδήματός του. Αλλά μαζί μ' εκείνη είχε πεθάνει και η σύνεση, καθώς έκτοτε τα υπερέβαινε συνεχώς. Ο σερ Γουόλτερ Έλιοτ δεν ήταν δυνατόν να περιορίσει τα έξοδά του, επειδή θεωρούσε ότι δεν έκανε κάτι περισσότερο από τα απαραίτητα. Καθώς ήταν άμοιρος ευθυνών, όχι μόνο αποκτούσε νέα χρέη, αλλά του τα υπενθύμιζαν συνεχώς, συνεπώς ήταν μάταιο πλέον να τα κρατάει κρυφά ακόμα και από την κόρη του. Της είχε κάνει κάποιες νύξεις την τελευταία φορά που είχαν βρεθεί στο Λονδίνο: «Μπορούμε να περιορίσουμε τις δαπάνες; Υπάρχει, κατά τη γνώμη σου, κάτι στο οποίο θα μπορούσαμε να κάνουμε περικοπές;» Και η Ελίζαμπεθ, για να είμαστε δίκαιοι, στην πρώτη έφοδο της γυναικείας ανησυχίας σκέφτηκε σοβαρά τι θα μπορούσαν να κάνουν και πρότεινε δυο μέτρα για οικονομία: την περικοπή κάθε περιττής φιλανθρωπίας και την αποφυγή της ανανέωσης των επίπλων του σαλονιού τους. Σ' αυτά, αργότερα πρόσθεσε τη φαινή ιδέα να μην πάρουν δώρο για την Ανν, όπως συνήθιζαν να κάνουν κάθε χρόνο. Ωστόσο αυτά τα μέτρα, αν και από μόνα τους ικανοποιητικά, δεν ήταν αρκετά για να καλύψουν το πραγματικό μέγεθος του κακού. Έτσι, ο σερ Γουόλτερ έπειτα από λίγο υποχρεώθηκε να της το γνωστοποιήσει. Η Ελίζαμπεθ δεν είχε κάτι πιο αποτελεσματικό να προτείνει. Ένωθε αδικημένη και άτυχη όπως και ο πατέρας της, και κανένας εκ των δύο δεν μπορούσε να μηχανευτεί κάποιο τρόπο μείωσης των δαπανών τους, χωρίς να διακινδυνεύσουν την αξιοπρέπειά τους ή να αποποιηθούν τις ανέσεις τους κατά τρόπο που δε θα ήταν αβάσταχτος.

Ο σερ Γουόλτερ μπορούσε να διαθέσει μονάχα ένα μικρό κομ-

μάτι από το υποστατικό του, αλλά ακόμα και αν το ρευστοποιούσε ολόκληρο, δε θα έκανε μεγάλη διαφορά. Είχε αποδεχτεί να το βάλει υποθήκη, στον βαθμό που μπορούσε να το κάνει αυτό, αλλά δε θα δεχόταν να το πουλήσει. Όχι, δε θα ατίμαζε το όνομά του σε τέτοιο βαθμό. Το υποστατικό Κέλιντς θα μεταβιβαζόταν ολόκληρο και ακέραιο, όπως το είχε παραλάβει ο ίδιος.

Οι δυο επιστήθιοι φίλοι τους, ο κύριος Σέπερντ, που έμενε στη γειτονική πόλη, και η λαίδη Ράσελ, κλήθηκαν για να τους συμβουλευθούν. Και τόσο ο πατέρας όσο και η κόρη έδειχναν να περιμένουν απ' αυτούς κάποια ιδέα που θα τους γλίτωνε από τη δύσκολη θέση και θα περιόριζε τα έξοδά τους, αλλά χωρίς να επηρεαστεί η τρυφηλότητα ή η υπερηφάνειά τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ο κύριος Σέπερντ, ένας ευγενικός, σχολαστικός δικηγόρος, ο οποίος ανεξάρτητα από τις απόψεις ή την επιρροή που είχε πάνω στον σερ Γουόλτερ, θα προτιμούσε να ακουστούν τα *δυσάρεστα* από κάποιον άλλον, παρακάλεσε να μην του ζητήσουν να εκφέρει κάποια άποψη, να επιτρέψουν πρώτα να ακουστεί η κρίση της λαίδης Ράσελ – η λογική της οποίας ήταν βέβαιος ότι θα πρότεινε τα δραστικά μέτρα, τα οποία θα ήθελε και ο ίδιος να δει να υιοθετούνται.

Η λαίδη Ράσελ αντιμετώπισε το θέμα με ζήλο και το σκέφτηκε με τη δέουσα σοβαρότητα. Ήταν μια γυναίκα με κοινή λογική παρά με γρήγορη αντίληψη και δυσκολευόταν να πάρει μία απόφαση για το συγκεκριμένο θέμα, καθώς υπήρχε αντίθεση μεταξύ δύο βασικών αρχών: Από τη μια διέθετε αυστηρή ακεραιότητα και ευαισθησία σε θέματα τιμής. Από την άλλη επιθυμούσε να μην πληγώσει τα αισθήματα του σερ Γουόλτερ· συμμεριζόταν την ανάγκη να περισωθεί η αξιοπρέπεια της οικογένειας· πίστευε στα δικαιώματα της αριστοκρατικής καταγωγής όπως κάθε άνθρωπος με εντιμότητα και σύνεση. Η ίδια ήταν μια καλοκάγαθη γυναίκα, φιλόανθρωπη και σπλαχνική, ικανή για βαθιά αφοσίωση· ορθή στη συμπεριφορά της, αυστηρή ως προς το πρωτόκολλο της ευπρέπειας, οι δε τρόποι της ήταν υπόδειγμα καλής ανατροφής. Ήταν καλλιεργημένη και εν γένει ορθολογίστρια και συνεπής. Ωστόσο είχε σε ιδιαίτερη εκτίμηση τους τίτλους και την κα-

ταγωγή, γεγονός που την επηρέαζε και αδυνατούσε να διακρίνει τα λάθη αυτών που τα κατέχουν. Η ίδια, χήρα ενός απλού ιππότη, εκτιμούσε ιδιαίτερα την αίγλη ενός βαρονέτου, και ο σερ Γουόλτερ, πέρα από τα δικαιώματα που είχε ως παλιός γνωστός, καλός γείτονας, σύζυγος της μοναδικής της φίλης και πατέρα της Ανν και των αδελφών της, δικαιούνταν κατά τη γνώμη της ακόμα μεγαλύτερη συμπάθεια και συμπαράσταση απλώς και μόνο επειδή ήταν ο σερ Γουόλτερ.

Έπρεπε να κάνουν περικοπές, αυτό ήταν πέραν πάσης αμφιβολίας. Αλλά ήθελε αυτές οι περικοπές να γίνουν επιφέροντας τον ελάχιστο δυνατό πόνο σ' αυτόν και στην Ελιζαμπεθ. Κατέστρωσε πλάνα εξοικονόμησης πόρων, έκανε ακριβείς υπολογισμούς και κατέφυγε σε μια λύση που κανένας άλλος δε σκέφτηκε· συμβουλευτήκε την Ανν, την οποία όλοι οι άλλοι θεωρούσαν άσχετη με την υπόθεση. Τη συμβουλευτήκε και ως έναν βαθμό επηρεάστηκε απ' αυτή στην τροποποίηση του σχεδίου με τις περικοπές που τελικά υπέβαλε στον σερ Γουόλτερ. Όλες οι προτάσεις της Ανν ήταν έντιμες και όχι επιφανειακές. Η Ανν επιθυμούσε πιο δραστικά μέτρα, μια μεγαλύτερη μεταρρύθμιση, γρηγορότερη απαλλαγή από τα χρέη και μεγαλύτερη αποστασιοποίηση απ' ό,τι δεν ήταν δίκαιο και έντιμο.

«Αν καταφέρναμε να πείσουμε τον πατέρα σου να τα υιοθετήσει όλα αυτά», είπε η λαίδη Ράσελ, κοιτάζοντας πάνω από την εφημερίδα της, «θα μπορούσαν να γίνουν πολλά. Αν υιοθετήσει αυτά τα μέτρα, σε επτά χρόνια θα ξεχρεώσει, και ελπίζω να καταφέρουμε να πείσουμε αυτόν και την Ελιζαμπεθ ότι το Κέλιντς Χολ έχει από μόνο του ένα κύρος που δεν επηρεάζεται από τις περικοπές. Και η αληθινή αξιοπρέπεια του σερ Γουόλτερ Έλιοτ δεν πρόκειται να επηρεαστεί στα μάτια των λογικών ανθρώπων, αν πράξει όπως θα έπραττε ένας άνθρωπος με αρχές. Μήπως πρόκειται να κάνει κάτι διαφορετικό απ' αυτό που κάνουν –ή θα

όφειλαν να κάνουν– οι σπουδαιότερες οικογένειες της χώρας; Δεν έχει κάτι μοναδικό η περίπτωση του, και η μοναδικότητα είναι αυτή που επιδεινώνει την κατάστασή μας και επηρεάζει τη συμπεριφορά μας. Ελπίζω με όλη μου την καρδιά ότι τελικά θα υπερισχύσει η πρότασή μας. Πρέπει να είμαστε σοβαρές και αποφασισμένες, καθώς, πέραν όλων των άλλων, όταν κάποιος έχει χρέη, οφείλει να τα εξοφλεί. Και παρότι πρέπει να λάβουμε υπόψη τα αισθήματα ενός τζέντλεμαν και επικεφαλής του οίκου, όπως ο πατέρας σου, πρέπει να προσμετρήσουμε ακόμα περισσότερο την υπόληψη ενός τίμιου ανθρώπου».

Με αυτό το αξίωμα η Ανν ήθελε να δει τον πατέρα της να προχωράει και τους φίλους του να τον συμβουλεύουν. Το θεωρούσε επιτακτικό χρέος να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των πιστωτών του όσο πιο γρήγορα επέτρεπαν οι διευρυμένες περικοπές, όποια άλλη λύση τη θεωρούσε αναξιοπρεπή. Ήθελε να του επιβάλουν και να του τονίσουν ότι αυτό ήταν το καθήκον του. Εκτιμούσε ιδιαίτερα την επιρροή της λαίδης Ράσελ, και λόγω του βαθμού αυταπάρνησης που υπαγόρευε η δική της συνείδηση, πίστευε ότι να τους πείσει να κάνουν μια ολοκληρωτική αναμόρφωση απ' ό,τι μια μερική θα ήταν μικρής δυσκολίας. Ήξερε καλά τον πατέρα της και την Ελίζαμπεθ, γι' αυτό και θεωρούσε πως η θυσία δυο αλόγων θα ήταν σχεδόν εξίσου οδυνηρή με τη θυσία τεσσάρων και το ίδιο ακριβώς ίσχυε με τον υπόλοιπο κατάλογο των χαλαρών περικοπών της λαίδης Ράσελ.

Δεν είχε ιδιαίτερη σημασία πώς θα μπορούσαν να εκλάβουν τις πιο αυστηρές προτάσεις της Ανν. Πάντως, οι προτάσεις της λαίδης Ράσελ δεν είχαν καμία επιτυχία – απορρίφθηκαν χωρίς δεύτερη κουβέντα. «Τι! Μου προτείνετε να στερηθώ όλες τις ανέσεις της ζωής; Ταξίδια, Λονδίνο, υπηρέτες, άλογα, τραπέζια – περικοπές και περιορισμούς στα πάντα. Να ζω δίχως την ευπρέπεια ενός τζέντλεμαν! Όχι, προτιμώ να εγκαταλείψω πάραυτα το

Κέλιντς Χολ παρά να μείνω σε τόσο εξευτελιστικές συνθήκες».

«Να εγκαταλείψει το Κέλιντς Χολ!» Ο κύριος Σέπερντ υιοθέτησε αμέσως την ιδέα, καθώς τα συμφέροντά του ήταν άμεσα συνδεδεμένα με τις περικοπές του σερ Γουόλτερ, ενώ πίστευε ακράδαντα ότι δε θα μπορούσε να γίνει τίποτα χωρίς την αλλαγή κατοικίας. Καθώς η ιδέα αυτή προτάθηκε από πρόσωπο που έχει την αρμοδιότητα να υπαγορεύει, δεν έχει κανέναν ενδοιασμό, είπε, να ομολογήσει ότι και ο ίδιος έκλινε προς αυτή τη λύση. Διότι θεωρούσε ότι ο σερ Γουόλτερ δύσκολα θα έκανε σοβαρές αλλαγές στον τρόπο ζωής του κατοικώντας σε έναν οίκο που είχε παράδοση στη φιλοξενία και στη μεγαλοπρέπεια. Σε οποιοδήποτε άλλο μέρος ο σερ Γουόλτερ θα ήταν ελεύθερος να κρίνει και να αποφασίσει ως προς τον τρόπο ζωής του και θα έχαιρε σεβασμού, όπως και αν αποφάσιζε να ρυθμίσει τα του οίκου του.

Συνεπώς ο σερ Γουόλτερ θα εγκατέλειπε το Κέλιντς Χολ – και με την πάροδο λίγων ημερών αμφιβολίας και αναποφασιστικότητας, τέθηκε το μεγάλο ερώτημα για το πού θα πήγαινε. Όταν ρυθμίστηκε κι αυτό, καθορίστηκε το πρώτο πλαίσιο της μεγάλης αλλαγής.

Υπήρχαν τρεις επιλογές: Λονδίνο, Μπαθ ή ένα άλλο σπίτι στην περιοχή. Η Ανν προτιμούσε και ευχόταν το τελευταίο. Ένα μικρό σπίτι στη γειτονιά τους, όπου θα εξακολουθούσαν να έχουν τη συντροφιά της λαίδης Ράσελ, να είναι κοντά στη Μαίρη και να έχουν επίσης τη χαρά κάποιες φορές να βλέπουν τους κήπους και τα δασύλλια του Κέλιντς Χολ – αυτές ήταν οι δικές της φιλοδοξίες. Αλλά ούτε και τώρα κατάφερε να ξεφύγει από τη μοίρα της, διότι πάλι προτίμησαν κάτι εκ διαμέτρου αντίθετο με την προτίμησή της. Δε συμπαθούσε το Μπαθ ούτε της ταίριαζε στο ελάχιστο – όμως στο Μπαθ θα πήγαινε.

Ο σερ Γουόλτερ αρχικά έκλινε περισσότερο προς το Λονδίνο,

αλλά ο κύριος Σέπερντ ένιωθε ότι στο Λονδίνο δε θα τον εμπιστεύονταν και χρειάστηκε να επιδείξει ιδιαίτερη πειθώ για να τον αποτρέψει και να προωθήσει την ιδέα του Μπαθ. Ήταν πολύ πιο ασφαλές μέρος για έναν τζέντλεμαν στη δική του δυσχερή θέση. Εκεί, με λιγότερα έξοδα, θα μπορούσε να είναι σημαντικός. Του τόνισε λοιπόν δύο ουσιαστικά πλεονεκτήματα του Μπαθ έναντι του Λονδίνου: τη μικρότερη απόσταση από το Κέλιντς, μόνο πενήντα μίλια, και τη δυνατότητα να περνάει μαζί τους η λαίδη Ράσελ ένα διάστημα κάθε χειμώνα. Και προς μεγάλη ικανοποίηση της λαίδης, καθώς εξαρχής προτιμούσε το Μπαθ, ο σερ Γουόλτερ και η Ελίζαμπεθ πείστηκαν ότι τελικά δε θα έχαναν ούτε κοινωνική προβολή ούτε απολαύσεις αν μετακόμιζαν εκεί.

Η λαίδη Ράσελ ένιωσε υποχρεωμένη να αντιτεθεί στη δεδηλωμένη επιθυμία της αγαπημένης της Ανν. Θα ήταν υπερβολικό να ζητούσαν από τον σερ Γουόλτερ να ξεπέσει σε ένα μικρό σπίτι στην ίδια του τη γειτονιά. Η Ανν θα ανακάλυπτε ότι η ταπείνωση για την ίδια θα ήταν μεγαλύτερη απ' ό,τι είχε φανταστεί, για τα αισθήματα δε του σερ Γουόλτερ θα ήταν τρομερή δοκιμασία. Όσο για την αποστροφή της Ανν για το Μπαθ, η λαίδη θεωρούσε ότι ήταν απλώς μια προκατάληψη, ένα λάθος που οφειλόταν, κατά πρώτον, στο γεγονός ότι είχε πάει σχολείο εκεί για τρία χρόνια μετά τον θάνατο της μητέρας της και, κατά δεύτερον, στο γεγονός ότι δεν ήταν σε ιδιαίτερα καλή διάθεση τον μοναδικό χειμώνα που πέρασαν αργότερα εκεί αυτές οι δύο.

Εν συντομία, η λαίδη Ράσελ λάτρευε το Μπαθ και έτεινε να πιστεύει ότι το ίδιο συνέβαινε και με τους άλλους. Όσο για την υγεία της νεαρής της φίλης, θεωρούσε ότι αν περνούσε τους καλοκαιρινούς μήνες μαζί της στο Κέλιντς, θα απέφευγε κάθε κίνδυνο, και μάλιστα αυτή η αλλαγή θα βελτίωνε την υγεία της αλλά και τη διάθεσή της. Η Ανν είχε ζήσει ελάχιστα μακριά από το σπίτι της, είχε δει ελάχιστα μέρη. Το ηθικό της δεν ήταν ακμαίο. Ένας

ευρύτερος κοινωνικός κύκλος θα τη βοηθούσε. Ήθελε να τη γνωρίσει περισσότερους κόσμος.

Η απροθυμία του σερ Γουόλτερ να μείνουν σ' ένα άλλο σπίτι στην περιοχή ενισχύθηκε από μια πολύ σημαντική λεπτομέρεια του σχεδίου, το οποίο υιοθετήθηκε με τόση χαρά στην αρχή. Όχι μόνο θα εγκατέλειπε το σπίτι του, αλλά το γεγονός ότι θα περνούσε στην κατοχή άλλων ήταν μια ψυχική δοκιμασία που ακόμα και χαρακτήρες πιο δυνατοί από τον σερ Γουόλτερ την έβρισκαν υπερβολική. Το Κέλιντς Χολ θα νοικιαζόταν. Αυτό ωστόσο ήταν ακόμα μυστικό και δεν έπρεπε να ακουστεί πέρα από τον στενό τους κύκλο.

Ο σερ Γουόλτερ δε θα άντεχε την ταπείνωση αν μαθευόταν ότι σχεδίαζε να νοικιάσει το σπίτι του. Ο κύριος Σέπερντ μια φορά ανέφερε τη λέξη «αγγελία», αλλά δεν τόλμησε να την επαναλάβει. Ο σερ Γουόλτερ απέκρουσε την ιδέα ότι το σπίτι προσφερόταν με όποιο τρόπο και απαγόρευσε κάθε σχετικό υπαινιγμό για τις προθέσεις του. Αν μόνο κατ' υπόθεση δεχόταν μία αυθόρμητη πρόταση από κάποιον αξιοσέβαστο υποψήφιο, μπορεί, με τους δικούς του όρους και ως ιδιαίτερα μεγάλη χάρη, να εξετάζε αυτή την πιθανότητα.

Πόσο γρήγορα βρίσκουμε τρόπους να εγκρίνουμε αυτό που μας αρέσει! Η λαίδη Ράσελ είχε πρόχειρο έναν τέτοιο λόγο για να είναι πανευτυχής που ο σερ Γουόλτερ με την οικογένειά του θα έφευγαν από την περιοχή. Τον τελευταίο καιρό η Ελίζαμπεθ είχε δημιουργήσει μια φίλια, που εκείνη ήθελε να τερματιστεί. Ήταν με την κόρη του κυρίου Σέπερντ, η οποία είχε επιστρέψει στο πατρικό της έπειτα από έναν ατυχή γάμο, με το επιπρόσθετο βάρος δύο παιδιών. Ήταν μια ευφυής γυναίκα, που γνώριζε καλά την τέχνη του να γίνεται ευχάριστη, τουλάχιστον στο Κέλιντς Χολ. Είχε ήδη κερδίσει λοιπόν την αποδοχή της δεσποινίδος Έλιοτ ώστε να τη φιλοξενήσουν εκεί κατ' επανάληψη, παρά τις νύξεις

και την επιφυλακτικότητα της λαίδης Ράσελ, η οποία θεωρούσε τη φιλία αυτή εντελώς ακατάλληλη.

Πράγματι, η λαίδη Ράσελ δεν είχε καμία επιρροή πάνω στην Ελίζαμπεθ, την αγαπούσε περισσότερο επειδή το ήθελε και όχι επειδή της άξιζε. Ποτέ δεν είχε λάβει απ' αυτή κάτι παραπάνω από επιφανειακή προσοχή, κάτι περισσότερο από μια τυπική ευγένεια. Ποτέ δεν είχε καταφέρει να πετύχει κάτι που ήταν ενάντια στις επιθυμίες της. Πολλές φορές και με μεγάλη θέρμη είχε επιχειρήσει να την πείσει ότι έπρεπε να συμπεριλάβουν και την Ανν στις επισκέψεις στο Λονδίνο, νιώθοντας βαθιά μέσα της την αδικία των εγωιστικών σχεδίων που την απέκλειαν από αυτές. Σε άλλες πάλι ασήμαντες περιπτώσεις είχε δοκιμάσει να προσφέρει στην Ελίζαμπεθ τη δική της εμπειρία και κρίση, αλλά ματαιίως. Η Ελίζαμπεθ έκανε πάντα το δικό της. Αλλά δεν είχε έρθει ποτέ σε μεγαλύτερη σύγκρουση με τη λαίδη Ράσελ απ' ό,τι τώρα που είχε επιλέξει για φίλη την κυρία Κλέι, γυρίζοντας την πλάτη στη συντροφιά μιας τόσο άξιας αδελφής και παραχωρώντας τη στοργή και την εμπιστοσύνη της σε κάποια που δε θα έπρεπε να είναι για εκείνη κάτι περισσότερο από μια τυπική γνωριμία.

Από τη θέση της και μόνο, η κυρία Κλέι ήταν, σύμφωνα με τη γνώμη της λαίδης Ράσελ, πολύ άνηση και, εξαιτίας του χαρακτήρα της, διέκρινε ότι η παρέα της ήταν πολύ επικίνδυνη. Συνεπώς, η μετακόμιση –καθώς θα άφηνε πίσω την κυρία Κλέι και θα έδινε την ευκαιρία στη δεσποινίδα Έλιοτ να συνάψει πιο κατάλληλες φιλίες– ήταν ζήτημα υψίστης σημασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Επιτρέψτε μου να σχολιάσω, σερ Γουόλτερ», είπε ένα πρωί ο κύριος Σέπερντ στο Κέλιντς Χολ, αφήνοντας την εφημερίδα του στο τραπέζι, «ότι η παρούσα χρονική στιγμή είναι άκρως ευνοϊκή. Η ειρήνη αυτή* θα φέρει στη στεριά όλους τους πλούσιους αξιωματικούς του ναυτικού μας και όλοι θα χρειαστούν μια κατοικία. Δε θα μπορούσε να υπάρξει καλύτερη συγκυρία από αυτή, σερ Γουόλτερ, για να επιλέξει κανείς ενοικιαστή, αξιόπιστους ενοικιαστές μάλιστα. Πολλές περιουσίες δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια του πρόσφατου πολέμου. Αν κάποιος πλούσιος ναύαρχος βρισκόταν στον δρόμο μας, σερ Γουόλτερ...»

«Θα ήταν πολύ τυχερός, Σέπερντ», του είπε ο σερ Γουόλτερ, «ουδέν σχόλιο επ' αυτού. Το Κέλιντς Χολ θα ήταν ένα πραγματικό παράσημο γι' αυτόν, το μεγαλύτερο, θα έλεγα, απ' όσα παράσημα κι αν έχει πάρει στο παρελθόν για τους άθλους του. Συμφωνείτε, Σέπερντ;»

Ο κύριος Σέπερντ γέλασε με το ευφρολόγημα, όπως έπρεπε να κάνει, και πρόσθεσε: «Τολμώ να παρατηρήσω, σερ Γουόλτερ, ότι οι κύριοι του ναυτικού είναι άκρως αξιόπιστοι στις συναλλαγές τους. Έχω μια μικρή εμπειρία από τις μεθόδους τους και οφεί-

* Κατά πάσα πιθανότητα πρόκειται για αναφορά στη Συνθήκη των Παρισίων του έτους 1814 (23 Μαΐου), η οποία αποκαλείται και «πρώτη ειρήνη των Παρισίων» μετά την ολοκληρωτική ήττα του Ναπολέοντα Α΄. (Σ.τ.Μ.)

λω να ομολογήσω ότι έχουν προοδευτικές αντιλήψεις. Και πιθανότατα να είναι οι καλύτεροι ενοικιαστές απ' όλους τους άλλους. Συνεπώς, σερ Γουόλτερ, παίρνω το θάρρος να σχολιάσω ότι σε περίπτωση που διαρρεύσει η φήμη σχετικά με την υπόθεσή σας – κάτι που δεν μπορεί να αποκλειστεί, δεδομένου ότι όλοι γνωρίζουμε τη δυσκολία απόκρυψης των προθέσεων κάποιων από τα βλέμματα και την περιέργεια του κόσμου– θα πρέπει να είστε έτοιμος να υποστείτε το τίμημα που συνοδεύει το κύρος σας. Εγώ, ο Τζον Σέπερντ, θα μπορούσα να αποσιωπήσω εντελώς τις οικογενειακές μου υποθέσεις, καθώς κανένας δε θα μπει στον κόπο να ασχοληθεί μαζί μου, αλλά εσείς, σερ Γουόλτερ Έλιοτ, έχετε όλα τα βλέμματα στραμμένα επάνω σας, κάτι που μάλλον είναι δύσκολο να αποφύγετε. Συνεπώς, παίρνω το θάρρος να πω ότι δε θα μου έκανε εντύπωση αν, παρά τις προφυλάξεις μας, κυκλοφορούσε η φήμη για αυτή την υπόθεση –καθώς είναι βέβαιο ότι θα ακολουθήσουν προτάσεις– και θα άξιζε τον κόπο να εξετάσετε με προσοχή την κάθε περίπτωση των πλούσιων αξιωματικών του πολεμικού ναυτικού. Επίσης, επιτρέψτε μου να προσθέσω ότι θα μπορούσα να βρίσκομαι εδώ εντός δύο ωρών, ώστε να σας απαλλάξω από τον κόπο να διαχειριστείτε ο ίδιος το ζήτημα».

Ο σερ Γουόλτερ έγενεψε μονάχα. Αλλά αμέσως μετά σηκώθηκε, άρχισε να βηματίζει πάνω κάτω στο δωμάτιο και παρατήρησε σαρκαστικά: «Υποθέτω ότι ελάχιστοι από αυτούς τους κυρίους του ναυτικού δε θα ξαφνιαζόνταν αν βρίσκονταν σε ανάλογο σπίτι».

«Θα έμεναν εμβρόντητοι αναμφίβολα και θα ευχαριστούσαν την καλή τους τύχη», είπε η κυρία Κλέι, καθώς ήταν κι αυτή παρούσα. Είχε έρθει με τον πατέρα της, καθώς τίποτα δεν ωφελούσε περισσότερο την υγεία της από μια βόλτα με την άμαξα μέχρι το Κέλιντς. «Συμφωνώ και εγώ με την άποψη του πατέρα μου, ότι ένας ναυτικός μπορεί να είναι ο ιδανικός ενοικιαστής. Έχω γνωρίσει πολλούς ανθρώπους από την τάξη τους και θα έλεγα ότι

εκτός από την απλοχεριά τους, είναι πολύ τακτικοί και σχολαστικοί στις συνήθειές τους. Αυτοί οι πολύτιμοι πίνακες, σερ Γουόλτερ, αν αποφασίζατε να τους αφήσετε εδώ, θα ήταν απολύτως ασφαλείς. Όλα τα αντικείμενα εντός και εκτός του σπιτιού θα απολάμβαναν την καλύτερη φροντίδα! Οι κήποι και οι θαμνώνες θα παρέμεναν στην ίδια σχεδόν κατάσταση που είναι τώρα. Ούτε και εσείς, δεσποινίς Έλιοτ, πρέπει να ανησυχείτε μήπως παραμεληθεί ο πανέμορφος ανθόκηπός σας».

«Όσο γι' όλα αυτά», απάντησε ψυχρά ο σερ Γουόλτερ, «αν υποθέσουμε ότι πείθομαι να νοικιάσω το σπίτι μου, δεν έχω σκεφτεί καθόλου τα προνόμια που θα το συνοδεύουν. Δεν έχω ιδιαίτερη διάθεση να επιδείξω εύνοια σ' έναν ενοικιαστή. Οι κήποι, φυσικά, θα παραμείνουν ανοιχτοί γι' αυτόν. Σε λίγους αξιωματικούς του ναυτικού ή σε ανθρώπους κάποιας άλλης τάξης μπορεί να έχει τύχει τέτοιο προνόμιο. Αλλά είναι εντελώς διαφορετικό ζήτημα οι περιορισμοί που μπορεί να επιβάλω στη χρήση των χώρων αναψυχής. Θα σύστηνα επίσης στη δεσποινίδα Έλιοτ να είναι ιδιαίτερα προσεκτική με τον ανθόκηπό της. Σας διαβεβαιώνω ότι δεν είμαι διατεθειμένος να επιδείξω στον ενοικιαστή του Κέλιντς Χολ κάποια ιδιαίτερη εύνοια, είτε αυτός ανήκει στο ναυτικό είτε στο πεζικό».

Έπειτα από μια μικρή παύση, ο κύριος Σέπερντ πήρε τον λόγο: «Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις υπάρχουν επίσημοι κανόνες που διευκολύνουν τις ρυθμίσεις ανάμεσα σε ιδιοκτήτη και ενοικιαστή. Τα συμφέροντά σας, σερ Γουόλτερ, είναι σε απολύτως ασφαλή χέρια. Να είστε ήσυχος ότι κανένας ενοικιαστής δεν πρόκειται να έχει περισσότερα από τα νόμιμα δικαιώματά του. Τολμώ να πω ότι ο σερ Γουόλτερ δε θα επιδείκνυε ούτε κατά το ήμισυ τον ζήλο για την περιφρούρηση των δικαιωμάτων του όσο ο Τζον Σέπερντ».

Στο σημείο αυτό μίλησε η Ανν: «Οι αξιωματικοί του ναυτικού,

θαρρώ, που έχουν κάνει τόσο πολλά για εμάς έχουν σαφώς ίσες αξιώσεις με όποια άλλη τάξη σε όλες τις ανέσεις και τα προνόμια που προσφέρονται σ' ένα σπίτι. Οι ναυτικοί εργάζονται πολύ σκληρά για τις ανέσεις τους, αυτό οφείλουμε να το παραδεχτούμε».

«Σωστά, πολύ σωστά! Είναι σωστά αυτά που λέει η δεσποινίς Ανν», είπε ο κύριος Σέπερντ.

«Ω! Ναι, φυσικά!» συνομολόγησε η κόρη του.

Αλλά ο σερ Γουόλτερ δεν άργησε να σχολιάσει: «Το επάγγελμα αυτό έχει τη χρησιμότητά του, αλλά θα λυπόμουν αν έβλεπα κάποιον φίλο μου να το κάνει».

«Α, ναι;» ήρθε η απάντηση με μια έκφραση γεμάτη απορία.

«Ναι. Το βρίσκω προσβλητικό από δύο απόψεις. Πρώτον, είναι ένα μέσον που οδηγεί άντρες ταπεινής καταγωγής σε διακρίσεις που δεν αξίζουν και αναλαμβάνουν αξιώματα που δεν είχαν καν ονειρευτεί οι πατεράδες και οι παππούδες τους. Και, δεύτερον, καταστρέφει τα νιάτα και το σφρίγος ενός άντρα με τον πιο φρικτό τρόπο. Ο ναυτικός γερνάει γρηγορότερα απ' όλους τους άλλους άντρες. Σ' όλη μου τη ζωή το παρατηρώ αυτό. Ειδικά στο πολεμικό ναυτικό κινδυνεύει κανείς να προσβληθεί από την κοινωνική αναρρίχηση κάποιου, στον πατέρα του οποίου ο δικός του πατέρας δε θα καταδεχόταν να απευθύνει τον λόγο, και κινδυνεύει να γίνει ο ίδιος πρόωρα αντικείμενο αποστροφής εκεί περισσότερο από οπουδήποτε αλλού. Μια μέρα πέρυσι την άνοιξη, στο Λονδίνο, ήμουν συντροφιά με δυο άντρες, ζωντανά παραδείγματα όσων προείπα, τον λόρδο Σεντ Άιβις, ο πατέρας του οποίου, όπως όλοι γνωρίζουμε, ήταν ο υπεφημέριος της επαρχίας του και δεν είχε ψωμί να φάει –κι εγώ ήμουν έτοιμος να παραχωρήσω τη θέση μου στον λόρδο Άιβις– και κάποιον ναύαρχο Μπάλντουιν, με την πιο ελεεινή εμφάνιση που μπορείτε να φανταστείτε. Πρόσωπο μαυριδερό, όμοιο με μαόνι, σκληρό και χαρακωμένο στον έσχατο βαθμό, γεμάτο ρυτίδες και αυλακίες, με

εννέα γκρίζες τρίχες από τη μια πλευρά και λίγη πούδρα μόνο στην κορυφή του κεφαλιού. “Για όνομα του Θεού, ποιος είναι αυτός ο γέρος;” ρώτησα έναν φίλο μου που στεκόταν παραδίπλα (τον σερ Μπάζιλ Μορλέι). “Γέρος!” αναφώνησε ο Μπάζιλ, “αυτός είναι ο ναύαρχος Μπάλντουιν. Πόσο τον κάνετε;” “Εξήντα”, είπα. “Μπορεί και εξήντα δυο”. “Σαράντα”, λέει ο σερ Μπάζιλ, “Σαράντα, όχι παραπάνω”. Φανταστείτε την έκπληξή μου· δεν πρόκειται να ξεχάσω ποτέ τον ναύαρχο Μπάλντουιν. Δεν είχα ξαναδεί στη ζωή μου τέτοιο αξιοθρήνητο παράδειγμα των συνεπειών που επιφέρει η ζωή στη θάλασσα. Και ξέρω ότι σε κάποιο βαθμό το ίδιο ισχύει για όλους αυτούς, όλοι ταλαιπωρούνται και βρίσκονται εκτεθειμένοι σε διάφορες κλιματολογικές συνθήκες και σε κάθε λογής καιρό, μέχρι να φτάσουν στο σημείο να μην μπορούν να εμφανιστούν στον κόσμο. Κρίμα που δεν τα τινάζουν πριν φτάσουν στην ηλικία του ναύαρχου Μπάλντουιν».

«Έτσι, σερ Γουόλτερ», αναφώνησε η κυρία Κλέι, «μην είστε τόσο αυστηρός. Δείξτε λίγο συμπόνια γι’ αυτούς τους ταλαίπωρους. Δε γεννηθήκαμε όλοι όμορφοι. Η θάλασσα δεν ομορφαίνει και οπωσδήποτε οι ναυτικοί γερνάνε γρηγορότερα. Το έχω προσέξει, χάνουν σύντομα τη νεανική λάμψη τους. Ωστόσο το ίδιο δεν ισχύει και σε πολλά άλλα επαγγέλματα, ίσως στα περισσότερα; Οι εν ενεργεία στρατιώτες του πεζικού δεν είναι σε καλύτερη θέση. Ακόμα και στα πιο ασφαλή επαγγέλματα, υπάρχει μόχθος και πνευματική καταπόνηση, αν όχι και σωματική, που σπανίως αφήνουν την εμφάνιση ενός άντρα να φθαρεί φυσικά μόνο από τον χρόνο. Ο δικηγόρος μοχθεί, φθείρεται από τις έγνοιες, ο γιατρός είναι όρθιος όλες τις ώρες και ταξιδεύει με κάθε καιρό, ακόμα και ο κληρικός...» έκανε μια παύση για να σκεφτεί τι θα μπορούσε να κάνει ένας κληρικός, «ακόμα και ο κληρικός, ξέρετε, είναι υποχρεωμένος να μπαίνει σε μολυσμένα δωμάτια και να διακινδυνεύει την υγεία του και την εμφάνισή του μέσα στο φορτίο μιας

δηλητηριώδους ατμόσφαιρας. Στην πραγματικότητα, όπως έχω διαπιστώσει εδώ και καιρό, παρότι όλα τα επαγγέλματα είναι απαραίτητα και τιμητικά, μόνο εκείνοι που δεν είναι υποχρεωμένοι να ακολουθήσουν κάποιο επάγγελμα, μόνο εκείνοι που έχουν τη δυνατότητα να ζουν στην εξοχή με το δικό τους πρόγραμμα, να επιλέγουν το δικό τους ωράριο, να ακολουθούν τις δικές τους ασχολίες, να ζουν στη δική τους ιδιοκτησία, χωρίς τη βασανιστική προσπάθεια να κατακτήσουν περισσότερα, μόνο σε εκείνους, λέω, χαρίζεται το δώρο της υγείας και της διατήρησης της ωραίας εμφάνισης. Δεν ξέρω άλλη κατηγορία αντρών που να μη χάνουν κάτι από την εμφάνισή τους με το πέρασμα του χρόνου».

Και ήταν λες και ο κύριος Σέπερντ, μέσα στην αγωνία του να προδιαθέσει θετικά τον σερ Γουόλτερ απέναντι σ' έναν αξιωματικό του ναυτικού, να είχε κάποιο προαίσθημα, καθώς η πρώτη αίτηση που ήρθε για το σπίτι προερχόταν από κάποιον ναύαρχο Κροφτ, τον οποίο σύντομα συνάντησε και κατ' ιδίαν, όταν βρέθηκε στο Τόντον για μια τακτική σύσκεψη του δικαστηρίου. Είχε μάλιστα πάρει κάποιες πληροφορίες για τον ναύαρχο από έναν συνεργάτη του στο Λονδίνο. Σύμφωνα με την επιστολή την οποία έσπευσε να παραδώσει στο Κέλιντς, ο ναύαρχος Κροφτ είχε καταγωγή από το Σόμερσετσαϊρ και, έχοντας αποκτήσει μια καλή περιουσία, ήθελε να ζήσει στην πατρίδα του, γι' αυτό και είχε κατέβει στο Τόντον, προκειμένου να δει κάποια σπίτια που ήταν διαθέσιμα προς ενοικίαση στην περιοχή, τα οποία όμως δεν τον εξυπηρετούσαν ιδιαίτερα. Μαθαίνοντας τυχαία –όπως ακριβώς το είχε προβλέψει ο κύριος Σέπερντ, τα θέματα του σερ Γουόλτερ ήταν αδύνατον να παραμείνουν μυστικά–, μαθαίνοντας λοιπόν τυχαία ότι πιθανόν το Κέλιντς Χολ ενοικιάζεται και μαθαίνοντας επίσης τη σχέση που είχε (ο κύριος Σέπερντ) με τον ιδιοκτήτη, συστήθηκε μόνος του προκειμένου να λάβει κάποιες πληροφορίες. Κατά τη διάρκεια μιας αρκετά παρατεταμένης συνομιλίας,

είχε επιδείξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το σπίτι, το μεγαλύτερο που θα μπορούσε να εκδηλώσει κάποιος που το ήξερε μόνο από τις περιγραφές, και ταυτόχρονα, μέσα από τη λεπτομερή αναφορά που έδωσε στον κύριο Σέπερντ για τον εαυτό του, προσκόμισε σαφείς αποδείξεις για τη φερεγγυότητα και την υπευθυνότητά του ως υποψήφιου ενοικιαστή.

«Και ποιος είναι αυτός ο ναύαρχος Κροφτ;» ήταν η πρώτη ψυχρή και καχύποπτη ερώτηση του σερ Γουόλτερ.

Ο κύριος Σέπερντ απάντησε ότι ήταν τζέντλεμαν, από καλή οικογένεια και ανέφερε το όνομα ενός τόπου, ενώ η Ανν έπειτα από μια σύντομη παύση πρόσθεσε: «Είναι υποναύαρχος του λευκού στόλου. Πήρε μέρος στη Ναυμαχία του Τραφάλγκαρ και έκτοτε υπηρετεί στις Ανατολικές Ινδίες. Εκεί πρέπει να είναι η βάση του, θαρρώ, εδώ και αρκετά χρόνια».

«Τότε το θεωρώ μάλλον βέβαιο», παρατήρησε ο σερ Γουόλτερ, «ότι το πρόσωπό του έχει την ίδια πορτοκαλιά απόχρωση με τις μανσέτες και την κάπα της λιβρέας μου».

Ο κύριος Σέπερντ έσπευσε να τον διαβεβαιώσει ότι ο ναύαρχος Κροφτ ήταν ένας πολύ ακμαίος, υγιής και εμφανίσιμος άντρας, ίσως λιγάκι θαλασσοδαρμένος αλλά όχι ιδιαίτερα, καθώς και εξαιρετικός τζέντλεμαν στις αντιλήψεις και στους τρόπους, και δεν υπήρχε περίπτωση να δημιουργήσει το παραμικρό πρόβλημα σε σχέση με τους όρους. Το μόνο που ζητούσε ήταν ένα άνετο σπίτι προκειμένου να εγκατασταθεί εκεί το συντομότερο – γνώριζε ότι έπρεπε να πληρώσει για τις ανέσεις, γνώριζε τι ενοίκιο μπορεί να έπιανε ένα επιπλωμένο σπίτι αυτής της τάξης, δε θα του έκανε λοιπόν εντύπωση αν ο σερ Γουόλτερ ζητούσε ακόμα και τα διπλά. Είχε επίσης ρωτήσει και για το κτήμα, θα ήταν ευγνώμων αν του επέτρεπε το κυνήγι, ωστόσο δεν υπήρχε πρόβλημα, διότι όπως είπε, έπαιρνε καμιά φορά το όπλο, αλλά σπανίως σκότωνε· καταπληκτικός τζέντλεμαν.

Ο κύριος Σέπερντ ήταν αρκετά ομιλητικός επί του θέματος, τονίζοντας όλες τις λεπτομέρειες της οικογενειακής κατάστασης του ναυάρχου, οι οποίες τον καθιστούσαν ιδανικό ενοικιαστή. Ήταν παντρεμένος χωρίς παιδιά, ότι καλύτερο για τον ιδιοκτήτη. Ένα σπίτι ποτέ δεν έχει σωστή φροντίδα αν δεν υπάρχει οικοδέσποινα. Μάλιστα, ίσως τα έπιπλα να διέτρεχαν μεγαλύτερο κίνδυνο από την έλλειψη οικοδέσποινας παρά από την παρουσία παιδιών. Μια κυρία χωρίς οικογένεια ήταν ότι καλύτερο για τη συντήρηση των επίπλων. Είχε γνωρίσει και την κυρία Κροφτ. Είχε έρθει στο Τόντον με τον ναύαρχο και ήταν παρούσα καθ' όλη τη διάρκεια της συζήτησής τους.

«Μου φάνηκε πολύ καλλιεργημένη, ευγενής, έξυπνη κυρία», συνέχισε ο κύριος Σέπερντ. «Έκανε περισσότερες ερωτήσεις για το σπίτι, τους όρους και τους φόρους απ' όσες ο ίδιος ο ναύαρχος, έδειχνε πιο ενημερωμένη στα οικονομικά θέματα. Επιπλέον ανακάλυψα, σερ Γουόλτερ, ότι, όπως ο σύζυγός της, έχει κι εκείνη συγγενείς στην κομητεία, δηλαδή είναι αδελφή ενός τζέντλεμαν που πριν από μερικά χρόνια ζούσε στο Μόνκφορντ. Πώς τον έλεγαν να δεις! Αυτή τη στιγμή μου διαφεύγει το όνομά του και το άκουσα τόσο πρόσφατα. Πενέλοπι, καλή μου, μπορείς να με βοηθήσεις με το όνομα αυτού του τζέντλεμαν που έμενε στο Μόνκφορντ, του αδελφού της κυρίας Κροφτ;»

Αλλά η κυρία Κλέι είχε τόσο ζωηρή κουβέντα με τη δεσποινίδα Έλιοτ, που δεν άκουσε.

«Ίδέα δεν έχω ποιον εννοείτε, Σέπερντ. Δε θυμάμαι κανέναν τζέντλεμαν να μένει στο Μόνκφορντ από την εποχή του διοικητή Τρεντ».

«Θεέ μου! Τι περίεργο! Σε λίγο θα ξεχάσω και το δικό μου όνομα. Και ήταν ένα τόσο οικείο όνομα, γνώριζα εξ όψεως τον τζέντλεμαν, τον έχω δει εκατοντάδες φορές, κάποτε ήρθε να με συμβουλευτεί. Θυμάμαι ήταν για μια καταπάτηση του οπωρώνα του,

οι εργάτες ενός αγρότη γείτονά του είχαν εισβάλει, είχαν γκρεμίσει τον φράχτη, έκλειψαν μήλα, τους συνέλαβαν επ' αυτοφώρω και έπειτα, παρά τη συμβουλή μου, εκείνος δέχτηκε έναν φιλικό συμβιβασμό. Πραγματικά παράξενο!»

Αφού περίμενε για μια στιγμή...

«Υποθέτω ότι εννοείτε τον κύριο Γουέντουορθ», είπε η Ανν.

Ο κύριος Σέπερντ την κοίταξε γεμάτος ευγνωμοσύνη.

«Ναι, Γουέντουορθ ήταν το όνομα! Ο κύριος Γουέντουορθ είναι αυτός που εννοώ. Ήταν υπεφημέριος στο Μόνκφορντ, αν θυμάστε, σερ Γουόλτερ, πριν από κάμποσο καιρό, για δυο-τρία χρόνια. Πήγε εκεί γύρω στο... πέντε, αν δε με απατά η μνήμη μου. Είμαι βέβαιος ότι τον θυμάστε».

«Γουέντουορθ; Α, μάλιστα. Ο κύριος Γουέντουορθ, ο υπεφημέριος του Μόνκφορντ. Δεν έκανα τη σύνδεση λόγω του τίτλου τζέντλεμαν. Θεώρησα ότι αναφερόσασταν σε κάποιον με περιουσία. Ο κύριος Γουέντουορθ δεν ήταν κάποιος σημαντικός. Θυμάμαι ότι ήταν αρκετά απομονωμένος, καμία σχέση με την οικογένεια του Στράφορντ. Αναρωτιέται κανείς για το πώς τα ονόματα τόσων ευγενών έχουν γίνει τόσο κοινά».

Μόλις ο Σέπερντ αντιλήφθηκε ότι η συγγένεια με τους Κροφτ δεν έλεγε κάτι στον σερ Γουόλτερ, δεν την ανέφερε ξανά και επέστρεψε με μεγάλη θέρμη στον εκθειασμό εκείνων των ιδιοτήτων που ήταν σαφώς με το μέρος τους: την ηλικία τους, τον αριθμό και την περιουσία τους· την εκτίμηση που είχαν για το Κέλιντς Χολ και τη μεγάλη έγνοια τους να τους παραχωρηθεί το δικαίωμα της ενοικιάσής του. Έτσι όπως τα παρουσίαζε, ήταν λες και το προνόμιο να γίνουν οι ενοικιαστές του σερ Γουόλτερ να αποτελούσε τη μεγαλύτερη δυνατή ευτυχία γι' αυτούς. Εξαιρετικό αισθητήριο αναμφίβολα, σαν να ήξεραν ακριβώς τις σκέψεις του σερ Γουόλτερ για τις υποχρεώσεις ενός ενοικιαστή.

Τα κατάφερε λοιπόν, παρόλο που ο σερ Γουόλτερ έβλεπε με

μισό μάτι όποιον ήθελε να κατοικήσει στο σπίτι του και τον θεωρούσε τρομερά τυχερό που του επιτρεπόταν να το ενοικιάσει ακόμα και με την υψηλότερη τιμή. Επέτρεψε εντέλει στον κύριο Σέπερντ να προχωρήσει και τον εξουσιοδότησε να συναντήσει τον ναύαρχο Κροφτ ο οποίος είχε παραμείνει στο Τόντον, προκειμένου να οριστεί μια μέρα για να δουν το σπίτι.

Ο σερ Γουόλτερ δεν ήταν ιδιαίτερα συνετός άνθρωπος, ωστόσο είχε αρκετή εμπειρία από τη ζωή ώστε να αντιληφθεί ότι δύσκολα θα εμφανιζόταν καλύτερος ενοικιαστής από τον ναύαρχο Κροφτ. Μέχρι εκεί έφτανε το μυαλό του. Η δε ματαιοδοξία του ικανοποιήθηκε όταν αναλογίστηκε την κοινωνική θέση του ναυάρχου, που ήταν μεν αρκετά υψηλή αλλά όχι υπερβολικά. «Νοίκιασα το σπίτι μου στον ναύαρχο Κροφτ» θα ηχούσε εξαιρετικά ωραίο, πολύ καλύτερο από τον όποιον κύριο *τάδε*, ένας κύριος (εκτός ίσως από πέντε-έξι σ' ολόκληρη τη χώρα) χρειάζεται πάντα μια επεξήγηση. Ένας ναύαρχος ωστόσο δε χρειάζεται συστάσεις και ταυτόχρονα δε μειώνει έναν βαρονέτο, κάνοντάς τον να δείχνει ασήμαντος. Σ' όλες τις συναλλαγές τους και στις συζητήσεις τους ο σερ Γουόλτερ Έλιοτ θα είχε πάντα την πρωτοκαθεδρία.

Σαφώς, τίποτα δε θα μπορούσε να προχωρήσει χωρίς την άδεια της Ελίζαμπεθ, αλλά καθώς η επιθυμία της για μετακόμιση γινόταν όλο και πιο έντονη, δεν είχε αντίρρηση να συμφωνήσουν και να προχωρήσουν με τον ενοικιαστή που ήταν διαθέσιμος, γι' αυτό και δεν ανέφερε τίποτα που θα ανέστελλε την απόφαση.

Ο κύριος Σέπερντ εξουσιοδοτήθηκε να προχωρήσει εν λευκώ. Στο τέλος της συζήτησης η Ανν, η οποία την είχε παρακολουθήσει προσεκτικά, βγήκε από το δωμάτιο να πάρει λίγο δροσερό αέρα και να ανακουφιστούν τα αναψοκοκκινισμένα μάγουλά της. Καθώς διέσχιζε το αγαπημένο της δασύλλιο, είπε με έναν μικρό αναστεναγμό: «Λίγοι ακόμα μήνες και ίσως αυτός θα περπατάει εδώ».

Μπορεί η αληθινή αγάπη να επιβιώσει
ύστερα από έναν χωρισμό που σου έχει
ραγίσει την καρδιά;

Ποιον πρέπει να εμπιστευτείς
σε ζητήματα καρδιάς;

Οχτώ χρόνια πριν, η Ανν Έλιοτ υπέκυψε στις πιέσεις που δέ-
χτηκε από την οικογένειά της και αρνήθηκε να παντρευτεί τον
άντρα που αγαπούσε, τον πλοίαρχο Γουέντουορθ.

Τώρα, χάρη σε μια σειρά από συμπτώσεις, ο πλοίαρχος βρί-
σκεται ξανά στον κοινωνικό της κύκλο και ο έρωτάς της γι' αυ-
τόν ξαναζωντανεύει. Όμως εκείνος της συμπεριφέρεται σαν
να μην έχει συμβεί τίποτα μεταξύ τους και δείχνει να ενδια-
φέρεται για τη νεαρότερη φίλη της, τη Λουίζα.

Με χιούμορ, ευαισθησία και τρυφερότητα, η Τζέιν Όστεν
μάς αφηγείται μια ιστορία αγάπης που πρέπει να ξεπεράσει
τα εμπόδια που της βάζει η κοινωνία αλλά και το πέρασμα
του χρόνου.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
psychogios.gr

ISBN: 978-618-01-5087-2

ΚΩΔ. ΜΗΧ. ΣΠ.Χ. 28/51